

Herkenning van 1^e winter geelpootmeeuw *Larus michahellis* in de herfst

Foto 1. Eerste winter geelpoot-meeuw *L. michahellis*
Westkapelle, 3 oktober 2001

Deze in de Camargue gekleurde meeuw (wit 453T), is niet de meest gemakkelijk herkenbare juveniele geelpootmeeuw.

De geruide binnenste middelste en grote vleugeldekveren, het gesleten juveniele kleed en de opvallend witte onderdelen zijn echter goed zichtbaar en moeten vogelaars attenderen op de determinatie “geelpootmeeuw”. De kleuring is in dit geval een goede bevestiging.

Eerste winter geelpootmeeuwen zijn meestal goed als zodanig herkenbaar. Echter, de soorten zilvermeeuw, kleine mantelmeeuw en pontische meeuw moeten worden uitgesloten. Net als bij de herkenning van andere ‘moeilijke’ meeuwen moeten jonge geelpoten worden gedetermineerd op basis van zo veel mogelijk kenmerken:

- 1) Een sterke sleet aan de veren duidt op een vroege geboortedatum, een belangrijk punt voor de zuidelijke geelpootmeeuw. Juveniele geelpoten zijn vaak al opvallend gesleten als ze zich in Nederland bij de dan nog kakelverse juveniele zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen.
- 2) De rui van bovendelen is bij bijna alle juveniele geelpootmeeuwen voltooid in oktober. De onderste schouderveren worden vaak als laatste geruid zodat deze dan nog de kenmerkende *ginger* toon hebben, terwijl de dekveren grootendeels vernieuwd zijn. Kleine mantels hebben veel minder nieuwe mantel/schouderveren, maar ruïen wel dekveren. Zilver- en pontische meeuwen hebben zeer zelden meerdere nieuwe dekveren voor maart. De juveniele bovendelen zijn vaak wat gelig bij zilvermeeuw, opvallend donker bij kleine mantel en warmer bruin bij geelpoot/pontische. Bovendien zijn de bovendelen meer getekend bij zilver dan bij de andere drie. Let op dat kleine mantelmeeuwen ook veel nieuwe dekveren kunnen hebben. In Nederlandse ruïen de vogels al dekveren terwijl ze nog in de kolonie staan te bedelen.
- 3) De binnenste vier handpennen vertonen lichte binnenvlaggen, bij de een donkerder dan bij de ander. De donkere ondervleugel heeft donker getekende dekveren. Bij zilvermeeuw loopt de lichte tekening over de binnenste zeven handpennen en over de binnenste 3-4 zelfs over de volle breedte. De ondervleugel is ook lichter. Kleine mantelmeeuw heeft geen duidelijk lichtere binnenste handpennen en opvallend donkere ondervleugels, pontische meeuw heeft een sterk contrast op hp 1-4 tussen binnen- (licht) en buitenvlag (donker) en een veel lichtere ondervleugel (vooral ondervleugel-dekveren en basis hp) dan geelpootmeeuw.
- 4) De bovenste 2 tertials zijn nieuw, de onderste opvallend gesleten en vertonen geen lichte rand meer. Zilvermeeuw heeft nog juveniele tertials, met een golftekening (*notching*). Pontische meeuw heeft opvallend donker-bruine tertial-centra, met een rechte scheiding tussen witte rand en donker centrum. Ook hun tertials zijn vaak al erg gesleten in november, maar soms zijn de bovenste al vernieuwd. Kleine mantel heeft verse tertials, zeker ‘*intermedius*’, met een vaak geheel donker centrum en met soms een golftekening.
- 5) De staart heeft een scherp afgescheiden zwarte eindband, die aan de zijkant smaller is dan in het midden. Pontische meeuw (zeker) en kleine mantelmeeuw (minder) kunnen dit ook vertonen, zilvermeeuw heeft vaak meer zwart in de staart, op de basis en op de bovenstaart-dekveren/stuit. Een bredere band komt bij *michahellis* ook voor, zeker de italiaanse vogels zijn donkerder getekend op staart en stuit.
- 6) De kop en onderdelen zijn vanaf augustus al vaak opvallend wit, in november kan echter elke meeuw witter zijn dan een andere. Pontische meeuwen hebben ook altijd opvallend veel wit op kop en onderdelen.
- 7) De juveniele grote dekveren hebben geen piano-patroon zoals bij zilvermeeuw en enkele kleine mantels. Deze dekveren worden naar buiten toe donkerder, de buitenste hebben alleen nog een smalle witte *fringe*.

Bijzaken: geelpootmeeuwen verschillen onderling sterk. Italiaanse vogels hebben vaak veel minder (geen) dekveren geruid en zijn opvallend donkerder bruin op de vleugel en grijzer op kop en dan Spaanse vogels. De donkere Italiaanse vogels lijken met hun nieuwe rug en oude vleugel soms erg sterk op kleine mantelmeeuw, zeker de kleinere vrouwtjes. Let in die gevallen goed op de voor kleine mantel te lichte binnenhand.

Foto 2. Geelpootmeeuw, eerste winter, Westkapelle, 4 oktober 2001. Let op de geruide binnenste middelste dekveren en de mooi roze poten, zonder donkere schenen.

Foto 3. Geelpootmeeuw eerste winter, Le Portel, 23 augustus 2000. Goed te zien zijn de nieuweonderste schouderveren met kenmerkende kleur en tekening, de al erg lichte onderdelen/kop en de nieuwe binnenste middelste en bovenste kleine dekveren.

Foto 4. Geelpootmeeuw, 1e winter, Boulogne, 01.10.01 Let op de ongeruide dekveren, de geruide mantel/schouder en de mooi roze poten. Geringd in de enige kolonie van Zwitserland (sempach-ring). Op de ring na moeilijk te onderscheiden van kleine mantelmeeuw.

Foto 5. Geelpootmeeuw 1e winter, Etaples, 29 sept 2000. Vrij donkere vogel.

Foto 6. Zilvermeeuw, *argentatus*?, 1e winter, Brouwersdam, 23 oktober 2000. Nog helemaal in het juveniele kleed, iets wat je veel ziet bij *argentatus* in November, nooit bij *micahellis*. Veel van onze eigen *argenteus* vogels hebben rond deze tijd een geheel tot bijna geheel geruide 1e winterkleed rug (mantel en schouder)

Foto 7. Pontische meeuw 1e winter, Westkapelle, 22 december 2000. Goed te zien zijn de nieuwe onderste schouderveren met kenmerkende kleur en tekening, de al erg lichte onderdelen/kop en de fraaie snavel. Er is nog geen enkele dekveer geruid, iets dat veel voorkomt bij pontische meeuw in 1e winterkleed. De tertials zijn duidelijk donkerder dan de vleugeldekenveren en de dekveren zijn erg licht, te licht in elk geval voor een *micahellis*. Reeds sterk gesleten kleed!

Foto 8. Kleine mantelmeeuw, 1e winter, Westkapelle, 13 oktober 2000. Let op het relatief verse kleed met in dit geval een geheel oude vleugel, heel weinig geruide mantel/schouderveren en de 2 nieuwe schouderveren. Geringd in België, waarschijnlijk te Zeebrugge. Om de hoek kijkt een 3e winter grote mantelmeeuw mee.

Theodoor O V Muusse Clara Mariahof 17 3311 NC Dordrecht
Theofiel1969@zonnet.nl
www.geocities.com/muussesite1/lbbgianmay/02cvmay.htm

Foto's komen ook op internet onder:
<http://home.planet/~camphuys/meeuwen.html>